

Komandi partur

Í komandi parti verður greitt nærri frá teirri vísindaligu viðurkenning, sum Gazet fekk.

V.f. Ása gift við Svein, son Sámali. Uttast Dorthea, einkjan eftir Ólavi, son Páll, beiggja Sámali. Hon eigur ein Gazet, sum man vera einnevndur í øllum ríkinum.

Partur av urtagarðinum hjá Sámali

sum hevur upprunaligt heimavist í Føroyum.

Í miðjuni var sett eitt prýðiligt tyssi av væl búnum jóansøkugrasi. Øll munnu vita um tann serliga týdning, sum eitt jóansøkugras, stungið í barmen jóansøkunátt, hevur.

Her uttan um var tað sett upp so listarliga, at litirnir spældu eitt ósvikið froyiskt jóansøkuklag fylgjandi blómufjöld:

Síðan verða nevnd eini 30 sløg av blómum.

Rasmus heldur áfram:

Frúgvín Elin Patursson eigur ósvikna tøkka frá øllum góðum Føroyingum fyri hesa vøkru jóansøkukheilsan. Um vit enn eru ósættir um mangt og hvat, so eru vit tó allir á einum máli um at heilsa hásummarinum vælkomid.

Tá Nella var hjá Gazet

Í 2001 fylti Nella Lamhauge á Toftum 85 ár. Í hesum sambandi skrivaði dóttirin, Louisa, eina grein, har m.a. varð sagt frá, tá ið mamma hennara var í húsi hjá Gazet og Fridrikku. Her varð greitt frá, at hvønn morgun byrjaði Nella við at mjólka neytunum á trøðni, sílaði mjólkina og vaskaði mjólkariðitini. Tá tað var liðugt, var farið í urtagarðin. Har var hon restina av degnum. Har var úr at gera hjá Gazet. Sum tann ordans maður hann var, lærði hann fólkið hjá sær at fara væl um amboðini, sum skuldu vaskast hvørt kvöld, so tey morgunin eftir stóðu nosslig og rein at taka í nýtslu aftur. Eingin hvíld var fyrr enn um kvöldið. Nella minnst við gleði allan tann vakra vøkstur, sum Gazet fekk at grógva, og allar tær vøkru blómurnar í urtagarði og vakstrarhúsum hansara. Einaferð hjálpti hon Gazet at fyrirreika eina blómuframsýning. Har var hópur av angandi blómum av øllum sløgum í øllum móguligum

litum, sum varliga skuldu setast í blómukassar, so tey ikki skalaðust av teirri longu ferðini til Danmarkar, har blómuframsýningini skuldi verða. Tá tíð, hon varð har, lærði hon nógva um blómur og annan vøkstur. Og væl er lært. Tá Nella kom aftur inn á Toftir, fór hon beinanvegin saman við mammuni at gera urtagarð við alskyns blómum, runnum og berjatrøum. Hesin urtagarður mundi teljast millum teir vakrastu í bygdini. «

Færøernes Udstilling

Her er brot úr ummæli í 1937 um eina landbúnaðarframsýning í Danmark, har Gazet eisini varð framhevjaður:

Der blev ogsaa tildelt stor Sølvmedalje og Ærespræmie for de fine Produkter. De udstillede planter var alle fra Gazet Paturssons Gartneri i Kirkjubø. Der var baade Blomster og Grønsager, og de var saa fine, at de ikke kan laves bedre i Danmark, men det havde alt lidt for megen under Transporten herved.

Av blómum verða so nevnd 20 ymisk sløg og av grønmoti 14 sløg.

Um framsýningina verður annars skrivað:

Bagvæggen (á framsýningarghølinum) viser en udsigt, Beinivørð, en stille Sommeraften. Paa sidevæggen var ophængt billeder Paturssons gartneri.

Eisini vóru myndir frá ymiskum øðrum urtagarðum. Millum hesar var eisini jarðberjaðki hjá Símuni Paula í Konoy, sum var lærari í Gøtu. Gazet og Konoy høvdu annars nógva saman.

Síðan verður sagt:

Det bør glæde alle færing, at

Gazet í urtagarðinum

vi saa smukt blev repræsenteret blandt de andre nordiske Lande, og det skyldes udelukkende den utrættelige Foregangsmand Gazet Patursson.

Hvad denne Mand har nedlagt af Taalmodighed og opslidende Arbejde for at opnaa dette Resultat trods sin livsvarige Sygdom, kan kun den bedømme, som har Gartneriet i Kirkebø.

Av øðrum ummælum, sum Gazet hevur fingið kann eisini vísast til hesa grein:

Føroyskt urtagarðsbrúk

Í summar var danskur urtagarðs ráðgevari, Henning Rasmussen, í Føroyum. Í blaðnum, Haven, skrivar hann grein ið nevnist “Færøsk Havebrug. En rejse til Kirkebø”.

Í nevndu grein sigur hann bert frá ferðini til Kirkjubøar og urtagarðinum hjá Gazet Patursson. Hann greiðir gjølla frá tí stórarbeiði tað hevur verið hjá Gazet og hansara synum at fáa urtagarðin

til tað, hann nú er, og Rasmussen sigur gjølla frá øllum blómandi vakurleika, har nú er og somuleiðis frá øllum nyttuplantunum, har vaksa.

Í endanum á greinini verður sagt:

Det var meget interessant at se Gazet Paturssons gartneri. Hans indsats for færøsk havebrug er ganske enestående og et smukt eksempel på, hvad der kan nås under selv meget vanskelige forhold.

Gazet hevði nýtt snið á urtagarði

Hans J. Jacobsen, Heðin Brú, var landbúnaðarráðgevi. Hann skrivaði eisini um urtagarðar. Í

eini grein umrøður hann m.a. tað serliga snið, sum Gazet nýtti til sín urtagarð:

“Urtagarðar komu víða hvar og samstundis fingur garðarnir annað snið. Byrjanin kom við Gazet Patursson, sum hevur verið niðri og fingið sær kunnleika í urtagarðsbrúk. Tá ið hann kom heim aftur, gjørdi hann garð í Kirkjubø, sum so liðandi vaks seg til Føroya fyrsta sølulavakstrargarð. Í sniði var hesin garður ein nýmyndan, frígjørður av tí, sum fyrr hevði verið. Við at seta húsini og planta so, at hetta knotuta jørðildið, hann fekk at ráða yvir, kom til sín rætt, eydnaðist hjá honum at skapa eina listarliga livandi eind burtur úr, sum bar av øllum tilíki, ið tá var sætt í Føroyum.

Hansara arbeiði við at spjaða fleiriáraplantur og útplantangarplantur runt um í Føroyum, og við tí hann hevði at vísa fram í Kirkjubø, fekk ovurstóran týdning fyri urtagarðsmálinum í oyggjunum.

Nú komu nógvir garðar og nógva menniskju, sum við lív og sál tóku undir.”

Gazet: Prógv fyri, at tað bar til at liva sum vegetar

Danska vegetarfelagið hevði eitt limablað, sum æt Solblink. Í 1915 høvdu teir hesa grein, sum lýsir ein annan part av samleikanum hjá Gazet:

“Vegetarernes Levemaade er utvivlsomt langt sundere end deres kødædendes Medmenneskers, men det er som bekendt overmaade vanskeligt at faa Folk bort fra det gamle og tilvante.

At der kan leves vegetarisk deroppe paa Færøerne beviser vort Medlem Gazet Patursson i Kirkjubø. Den nuværende Levemaade med sit uhyggelige Grindedrab, sin Fuglefangst og sit Fiskeri er lidet opbyggelig og menneskeverdigt, saa det var jo at haabe, at Hr. Patursson maatte faa mange meningsfæller der oppe.

Færøernes natur tillader måske næppe en hel Befolkning at leve vegetarisk, saaledes som det lettest og bedst kan praktiserest herved. Der rejser sig mange Fremtidstanker i den Anledning. Bør overhovedet de Lande, hvor man ikke kan leve vegetarisk, d.v.s. menneskeverdigt, være beboet, Grønland f.eks.?

Hvad mener hr. Patursson?”

Hetta er ein nokk so stuttligur spurningur um Grønland. Høvdu teir spurt um Føroyar var neyvan ivi um svarið. Men Grønland var tá so langt burtur, at tað hevði verið mestsum ókeypiss at svara blaðnum eftir vild. Men søgan sigur einki um, at hann yvirhøvur svaraði aftur.

Vónin um at fáa fleiri meningsfelagar á vegartarøkinum í Føroyum, kom neyvan nakað serligt burtur úr heldur.